

Asia: VN/7202/2018

Luonnos hallituksen esitykseksi uudeksi vaarallisten aineiden kuljetuksesta annetuksi laiksi ja siihen liittyviksi laeiksi

Ei lausuttavaa

Ei lausuttavaa - toteaminen

-

Lausuttavaa

Yleisiä huomioita esityksestä

Lausunnon valmistelusta on vastannut pelastustoimi ja varautuminen -vastuualue. Lisäksi viraston työsuojelu -vastuualueelle varattiin lausunnon valmistelussa mahdollisuus kannanottoon.

Jäljempänä lakiluonnosesitystä kutsutaan tässä lausunnossa VAK-lakiluonnokseksi. Länsi- ja Sisä-Suomen AVI pitää nyt toteutettavaa lainsäädäntöuudistusta esitetyin perusteluin tarpeellisenä ja tärkeänä.

VAK-lakiluonnoksen 3 luvun ”Luokitus, merkitseminen ja kuljetustiedot” osalta Länsi- ja Sisä-Suomen AVI pitää mahdollisten onnettomuus- ja vaaratilanteiden varalta tärkeinä varsinkin 9 § ”Vaaratiedon merkitseminen” sekä 10 § ”Tiedot vaarallisesta aineesta ja muut kuljetusta varten tarvittavat tiedot”. Onnettomuustilanteessa pelastustoiminnan johtajan on mahdollisimman nopeasti saatava selville erityisesti vaarallisen aineen nimike ja määrä sekä sen keskeiset ominaisuudet, jotta pelastus- ja torjuntatoimet voidaan käynnistää työturvallisuuskohdat huomioon ottaen sekä samalla viivytykset-tä ja tehokkaasti.

VAK-lakiluonnoksen 11 § ”Kuljetustietojen sähköisyys ja säilyttäminen” osalta Länsi- ja Sisä-Suomen AVI toteaa, että tiedot vaarallisesta aineesta ja muut oleelliset pelastus- ja torjuntatoimia tukevat tiedot tulisivat olla kaikissa olosuhteissa käytettävissä vaarallisten aineiden onnettomuustilanteessa.

VAK-lakiluonnoksen 4 luvun ”Kuljetuksen ja kuljetusvälineen turvallisuusvaatimukset” osalta Länsi- ja Sisä-Suomen AVI pitää tärkeänä erityisesti 15 § ”Ohjeet ja varusteet onnettomuuden ja vaara- tai hätätilanteen varalta”. Lakiluonnoksessa mainittu mahdollisuus antaa tarkempia määräyksiä on tärkeä. Mainittuja tilanteita varten miehistölle tulisi olla määriteltynä mahdollisimman yksiselitteiset turvallisuus- ja toimintaohjeet sekä tarvittavat varusteet. Lisäksi olisi tarpeen määrittää tarvittava ja säännönmukaisesti toistuva miehistön turvallisuuskoulutus onnettomuus-, vaara- ja hätätilanteiden varalta.

Soveltamisala

-

Tilapäinen säilytys

VAK-lakiluonnoksen 6 luvun ”Tilapäinen säilytys” osalta Länsi- ja Sisä-Suomen AVI toteaa, että asiaa on käsitelty luonnoksessa laajasti ja kaikkiaan hyvin. Pelastustoimelle tulisi järjestää mahdollisimman vaivaton pääsy vaarallisen aineen tilapäiselle säilytyspaikalle onnettomuuden tai siihen verrattavan tilanteen varalta ja kaikkiaan pyrkiä turvaamaan tehokkaan pelastustoiminnan toimintaedellytyksiä jo etukäiteistoimin kohteessa. Mainittuihin toimintaedellytyksiin jo aiemmin mainittujen lisäksi kuuluvat esi-merkiksi riittävän leveiksi ja kantaviksi mitoitettut ajoväylät pelastustoimen raskaalle kalustolle perille saakka. Lisäksi mainittuihin kohteisiin tulisi turvata keskeytymätön ja riittävä sammutusveden saanti. Pelastuslaki 48 § tarkoittamissa suuronnettomuusharjoituksissa esimerkiksi satama-alueella ja ratapihoilla on todettu tällaisia tarpeita.

VAK-lakiluonnoksen 33 § ”Sisäinen pelastussuunnitelma ja vastuuhenkilö” mukainen sisäisen pelastussuunnitelman laatimisvelvoite tilapäisen säilytyksen paikalle on Länsi- ja Sisä-Suomen AVI:n käsityksen mukaan perusteltu ratkaisu.

Turvauhat

VAK-lakiluonnoksen 10 luvun ”Turvatoimet” osalta Länsi- ja Sisä-Suomen AVI pitää 53 §:n ”Tie- ja rautatiekuljetusten turvasuunnitelma ja kuljetusvälineen turvaaminen” tarkoittamaa turvasuunnitelmaa tärkeänä. Kohdan asiasisällössä on otettu huomioon myös tärkeitä pelastustoimen näkökulmia.

Reittirajoitusten uudistaminen tiekuljetuksissa

-

Osapuolten velvollisuudet

VAK-lakiluonnoksen 16 ja 17 lukujen osalta Länsi- ja Sisä-Suomen AVI kiinnittää huomiota työnantajan velvollisuuteen huolehtia ammattitaitoisesta henkilöstöstä. Lakiluonnoksen 92 §:ssä ”Turvallisuusneuvonantajan nimeämisvelvollisuus tie- ja rautatiekuljetuksissa” käsitellään turvallisuusneuvonantajan nimeämisvelvollisuutta. Vaarallisten aineiden onnettomuustilanteessa

menestyksellisten pelastus- ja torjuntatoimien to-teuttamiseksi on tärkeää se, että pelastustoiminnan johtaja saa mahdollisimman nopeasti asiantuntija-apua erityisesti kyseisten aineiden tunnistamiseksi. Osassa mainittuja onnettomuuksia pelastustoiminnan johtajalla on edelleen ollut vaikeuksia saada asiantuntija-apua riittävän nopeasti. Näin ollen nykytilanne vaatisi kohennusta. Kohdan 94 §:ssä on todettu turvallisuusneuvonantajan tehtävät. Länsi- ja Sisä-Suomen AVI katsoo, että tehtävistä ei käy ilmi, olisiko turvallisuusneuvonantajan tarkoitus toimia myös edellä mainittuna tärkeänä pelastustoiminnan johtajan asiantuntija-apuna onnettomuustilanteessa.

Markkinavalvonta

-

Valvonta

-

Viranomaisten toimivalta

-

Sanktiointen uudistaminen

-

Huomioita liitelaesta

-

Esityksen vaikutukset viranomaisiin ja yrityksiin

-

Asetus ja sen vaikutukset viranomaisiin ja yrityksiin

-

Muita huomioita

-

Vilkki Juha
Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto

Laine Arto
Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto